

با دقت در آیات 3 و 67 سوره مبارکه مائده می‌بینیم که خداوند در این دو آیه به گونه‌ای اعجاز‌آمیز سخن گفته است که تعبیرات به کار رفته به غیر از مسئله ولایت امیرالمؤمنین، علی (ع) هر مسئله دیگری قابل تطبیق نیست.

ضعیف دانست، پس باید گفت در اسلام نمی‌توانیم هیچ روایتی را صحیح بدانیم و یا بر روایتی تکیه کنیم؛ چرا که از همه روایات قویتر و مستندتر همین روایت غدیر است که از قطعیات منابع شیعه و اهل سنت است. این مدرس حوزه و دانشگاه با بیان این که اکثر اهل سنت معتقدند که این آیه در ارتباط با مناسک و مسائل حج است، عنوان کرد: چنین نسبتی از شواهد مذکور بر نمی‌آید؛ یعنی بیان مناسک حج با دشواری اشاره شده در آیه همراه نخواهد بود و در این زمینه نیز مسئله خاصی وجود ندارد که عدم پذیرش مردم را به همراه داشته باشد، چه حج در دوره جاهلیت نیز رواج داشته و مردم با آن مشکلی نداشته‌اند. بنابراین باید پرسید این چه مسئله مهمی درباره حج است که در حالی که پیش از این، يك سوره جداگانه به آن اختصاص داده شده، بیان نشده است و اکنون نیز پیامبر(ص) از گفتنش در میان حاجیان هراس دارند و مسئله‌ای است که با کل رسالت ایشان برابری می‌کند.

وی با بیان این که تحلیل درونی این آیه، آن را در شأن يك حادثه عظیم نشان می‌دهد، اظهار کرد: این حادثه باید چیزی مانند ولایت خود پیامبر(ص) باشد و نشانه‌های درونی آیه نظر شیعه، که آن را همان مسئله قیادت و رهبری مسلمانان بعد از پیغمبر(ص) می‌داند، تأیید و تقویت می‌کند و علامه امینی در الغدير نزدیک به 360 منبع و مصدر از منابع اهل سنت را ذکر کرده است که آیات 3 و 67 سوره مائده را در ارتباط با مسئله غدیر می‌دانند.

تبیین شواهد آیه اکمال

رستم‌نژاد با اشاره به آیه اکمال گفت: در این آیه نیز می‌بینیم که کدهایی که به کار رفته است، جز با مسئله ولایت و رهبری امیرالمؤمنین(ع) بعد از پیامبر(ص) قابل تطبیق نیست. برای این که یأس کفار را مطرح می‌کند و می‌گوید که کفار دیگر بعد از این موضوعیت ندارند و از اخلال در دین شما ناتوانند. همچنین آنچه روی داده، به گونه‌ای است که دین را کامل می‌کند و اتمام نعمتی است بر مؤمنان و رضایت‌مندی خداوند را نیز به همراه دارد.

وی با اشاره به این که در این آیه دو بار واژه «اليوم»؛ 171#& «اليوم» به کار رفته است، بیان کرد: علما و مفسران، هم شیعه و هم سنی، می‌گویند که «اليوم»؛ 171#& «اليوم» یعنی «من اليوم»؛ یعنی «از امروز»؛ بنابراین این روزی است که باید اتفاق خاصی در آن روز افتاده باشد که یأس کفار را به دنبال داشته و ترس از آنان را موضوعاً منتفی می‌کند و در عین حال کامل کننده دین و تمام کننده نعمت است و رضایت خداوند را به همراه دارد.

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی(ص) العالمیه خاطر نشان کرد: اگر در جستجوی چیزی باشیم که این ویژگی‌ها در آن وجود داشته باشد، می‌بینیم که اگر مقصود توحید باشد، بسیار راجع به آن سخن گفته شده است؛ رسالت خود پیامبر(ص) نیز از اول بعثت مطرح شده و مورد پذیرش مخاطبان ایشان در روز غدیر بوده است؛ فروع دین نیز بیان شده و مورد پذیرش قرار گرفته است. در اینجا چه چیزی غیر از این موارد وجود دارد، جز ولایت امیرالمؤمنین(ع) که از چنان اهمیتی برخوردار است که می‌تواند دین را کامل کند.

در آیه ابلاغ و همچنین در آیه اکمال کدها و نشانه‌هایی وجود دارد که جدای از مسأله تاریخ و روایات و مسائل تحلیلی، آن‌ها را مختص به مسأله غدیر می‌سازد و بسیاری از منصفان اهل سنت نیز تا حدی به این مطلب نزدیک شده‌اند. روایت غدیر؛ قویترین و مستندترین روایات

رستم‌نژاد با اشاره به این که بسیاری از علمای اهل سنت نیز این مسئله را که دو آیه مذکور در ارتباط با مسئله غدیر است، پذیرفته‌اند، عنوان کرد: این افراد در ضمن تصریح می‌کنند که «اليوم»؛ 171#& «اليوم»؛ من كنت مولاه فهذا علي مولاه را نمی‌توان انکار کرد و به قول یکی از علمای اهل سنت، اگر روایت غدیر یعنی حدیث «اليوم»؛ 171#& «اليوم»؛ من كنت مولاه فهذا علي مولاه را بتوان انکار کرد یا آن را ضعیف دانست، پس باید گفت در اسلام نمی‌توانیم هیچ روایتی را صحیح بدانیم و یا بر روایتی تکیه کنیم، چرا که از همه روایات قویتر و مستندتر همین روایت غدیر است که از قطعیات منابع شیعه و اهل سنت است.

مناقشه اهل سنت در معنای ولایت و پاسخی به این اشکال

وی افزود: بنابراین و به دلیل غیر قابل انکار بودن این موارد، علمای اهل سنت سراغ معنای این آیه و روایت رفتند و گفتند که ولایت همان دوست داشتن و محبت و مودت است و بر این اساس باید آیات 3 و 67 سوره مائده را نیز در حد آیه مودت در نظر گرفت که فرمود: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى»؛ بگو به ازای آن [رسالت] پاداشی از شما خواستار نیستم مگر دوستی در باره خویشاوندان» (شورا/ 23). بنابراین از این جهت که تاریخ قطعی و شواهد روایی و بعضی قرائن قرآنی را نتوانستند منکر شوند، مطلب را تنزل دادند و در حد دوست داشتن حضرت امیرالمؤمنین(ع) مطرح کردند.

این محقق و پژوهشگر بیان کرد: این در حالی است که پیامبر(ص) در روز غدیر در آغاز سخنان خود بیان فرمودند و پرسیدند

«الست اولی منکم من انفسکم» که اشاره به آیه‌ای از قرآن است، مبنی بر این که پیامبر(ص) بیش از خود مردم بر آن‌ها ولایت دارد و قطعاً آیه مربوط به پیامبر(ص) مرتبط با بحث ولایت است و نه حب و مودت. از همین جهت است که پیامبر(ص) ابتدا از مردم اقرار می‌گیرند و بعد می‌گویند که «من کنت مولا فہذا علی مولا». بنابراین با توجه به ترتب مسئلہ در خطبہ پیغمبر(ص) در غدیر نیز می‌توان به معنای مراد شدہ از ولایت توسط ایشان پی برد.

رستم‌نژاد در پایان با بیان این کہ آنچه شیعه از ولایت مراد می‌کند، قبولی استمرار کار پیامبر(ص) در قیادت و رهبری امت است، خاطرنشان کرد: چنین چیزی است کہ دشمن را اذیت می‌کند و عده‌ای زیر بار آن نمی‌روند. این است کہ پیامبر(ص) از آن واہمہ داشتند، نہ واہمہ‌ای از سر ترس جان، بلکہ واہمہ از غوغائیانی کہ ممکن بود بہ دلیل کینہ‌هایی کہ از حضرت امیر(ع) داشتند، با ایجاد تردید و ریب، کلام پیامبر(ص) را از حجیت و اعتبار بیندازند. البتہ خداوند بہ پیامبر خود اطمینان داد کہ تو وظیفہ خود را انجام بدہ و من تو را حفظ خواہم کرد و پیامبر(ص) نیز پیام خود را ابلاغ و بہ موجب آن دین خدا را اکمال بخشیدند.